



Nro. 31.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY  
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Aprilis 21-ik napján 1812-ik  
esztendőben.

*B é t s.*

Csász. Kir. Tanácsos, nyugodalomban élő Ma-  
gyar Udvari Sekretárius, a' Sz. István Rendje  
Cancellistája, N. Vas Vármegyének Tábla Bírá-  
ja, Gászner József Úr, e' hónapnak 14-dik nap-  
ján, életének 82-dik esztendejében, erőtlenség  
miatt kiműit a' világból.

*Magyar Ország.*

Miskolczról így írtak e' folyó Aprilis 13-dik  
napján: —

Itt a' kellemetes tavaszra a' meg. únt De-  
cember vetette Sibériai farkas Détzemberét, úgy  
hogy, ha a' farsángban elaludt fel-ébredne, lát-  
ván a' megérkezett vándor madarakat és a' térdig  
érő havat a' már tellyes virágokkal tölgyellő tse-

resznye fák alatt, talám vagy elaludna ismét tépelődésében, vagy más planétába gondolná magát megérkezettnek lenni. A' múlt péntekre virradóra el kezdett a' hó esni, és szinte ma reggelig úgy folytatta, mint a' leg kortzosabb tél közepeán. Minden szőlő 's tavaszi munka félben áll. A' barmok nyakra főre verettettek vissza az istállókra. Így széna szükiben szörnyű hátra maradást okoz a' Gazdáknak, 's adják az egek, hogy tetemesebb kártételeit ezután ne éreztesse velüek!

### *Erdély Ország.*

Besztertze Szabad Királyi városában következendő szomorú és másoknak is tanúságokra szolgáló dolog történt a' múlt Martzius hólnap közepe táján. — Egy oda való jó maga bíró polgár néhány kedves barátit a' következett vasárnapra magához ebédre híván, az azon napot megeelőzött szombaton egy kövér lúdat öletett, azt szépen meg tisztította, és éjelre a' pintzjébe tétette. Vasárnap reggel feleségével és két hajadon leányával együtt a' templomba ment, az alatt a' szolgáló a' lúdat az ura parantsolatja szerént a' pintzéből a' konyhába felvitte, 's meg sütötte. Az alatt a' polgár familiájával együtt a' templomból haza menvén, a' felesége a' sült lúdnak zsírját a' konyhából a' szobába vitte, és férjével 's leányival együtt abba kenyeret mártottak, 's azt jó ízzel meg ették. Azonközben a' szolgáló a' maga kötelességét a' konyhában követte. Fél óra múlva a' vendégségre meghívott baráti 's barátnéi megjelenvén, mindön a' szoba ajtaján béléptek volna, nagyon megrettentek, látván, hogy az egész fa-

milia a' földön halva fekszik, a' szolgálót azon-  
 nal béhívták, hirtelen történt haláloknak okáról  
 tudakozódtak, de a' ki azt állította, hogy ő  
 ezen szerentsétlen történetről leg kissebbet sem  
 tudott, és annak más oka nem lehet, hanem a'  
 lúdzsírnak kenyérrel való étele. Az oda híva-  
 tot orvosok egy falat kenyeret azon lúdzsírba  
 mártván, egy eb eleibe vetették, melly egy fer-  
 tály óra múlva megdöglött. Ekkor a' sült lúdat  
 felbontzolván annak hasába egy nagy sült békát  
 találtak, 's abból azt hozták -ki, hogy a' pin-  
 tzebe tett lúdba mászott ez az útállatos és mér-  
 ges béka, melly meg süttetvén annak mérge a'  
 lúdzsírjával egyesítettett, 's ez ölte meg azon  
 polgárt 's familiáját.

*Linne* a' békákat egyátallyában a' mérges  
 állatok közzé számlálja, mellyeknek egynéhány  
 nemei vannak. Leg útállatossabbak ezek közt  
 a' varas békák, mellyeknek varaikban fekete és  
 felette büdös nedvesség van, melly ha kinyoma-  
 tik, elszenvedhetetlen szagot okoz. Mivel mind  
 a' varas mind a' másféle békák férgekkel és in-  
 goványos 's büdös vizekben lakó tsigákkal élnek,  
 lehetetlen mérgeseknek nem lenni. — Kétség-  
 kívül ilyen béka volt az is, a' mellyből a' Besz-  
 tertzei szerentsétlenül meg hólt familia részesült.  
 A' varas békák nem csak a' büdös tavokban,  
 hanem a' pintzékben és régi fa épületek alatt is  
 laknak, és ilyenkor férgekkel 's bogarakkal él-  
 nek. — A' téjfelt és vaját nagyon kedvellik,  
 és a' hol ezt találják és ehetnek, nagyon meg-  
 híznak. A' nyári napokon híves pintzékbe tar-  
 tott tejes, téjfeles, és vajas edényekre szükséges

vigyázni, 's azokat vagy tserép, vagy fa tárgyakkal szorgalmatosan befedni.

*Nagy Britannia.*

Az Anglus írónak a' most folyó nagy dolgokról való vetélkedéseiket olvasni, tsak úgy méltó, ha nem különkülön az oppositzióális, vagy a' ministeriális részen lévőket, hanem mind a' kettőt együtt vagy egymásután olvassuk. A' leg nagyobb kérdés, a' melly felett ezek mostan egymással vetélkednek, ez, hogy miért nem változtatja meg a' Régens Hertzeg azon Ministereket, a' kik felől tudva van az, hogy ők az örökös hadakozásnak barátjai és javaslói, 's miért nem tegyen ezeknek helyekbe olyakat, a' kik a' békességnek vissza állításán iparkodnának inkább, mint a' hadakozásnak folytatásán? — Itt következnék egymás után előbb az oppositzióális részen lévőknek, azután a' ministerekkel tartóknak okoskodásaik. Az elsőbbek között leg hevesebb a' *Morning Chronicle*. Eze'képpen okoskodik: —,

„Ha a' száraz Európai környüállásoknak mostani állapotjokat megtekintjük; méltán nyughatatlankodhatunk. A' Frantzia országból érkezett minden újabb hírek bizonyítják, hogy a' Frantziák' Császára álhatatossággal eltökéllette magában azt, hogy a' maga *continentalis systemáját* a' pallérozott világnak minden részeibe erőszak által bévigye, a' hova tsak a' maga hatalmát kiterjesztheti. Ha azon eszközökből ítélünk, mellyeket a' mi ministereink ezen óriási projectomnak megakadályoztatására elő vettek, úgy találjuk, hogy ez a' projectom sokkal meszszebb terjed, és régibb, mint Anglia gondolja.

Az alatt, míg a' mi Ministereink azon mesterkedtek, hogy a' ministerségben megmaradhassanak, Napoleon Császár össze gyűjtötte a' nagy erőt annak a' Systemának végrehajtására, a' mely szerént minket az egész száraz földtől el akar zárni. Ugyan ezen uraink, ezen Status embe-reink, a' mi Ministereink, éppen ezen idő alatt meg nem szűnnek azon systemájokat még abban is megerősíteni, mellynek a' fog talámlenni a' következése, hogy Irlandia elszakad Angliától. Ezen tekintetben igen hasonlít az Angliai Országlószék ahhoz a' majomhoz, a' melly látván, hogy az ura beretválkozik, meg akarta mutatni, hogy ő is tud beretválkozni, 's el vágta a' maga nyakát. Ilyen alkalmasságot mutatnak Ministereink is a' magok tselekedeteik által. — BCU Cluj Central University Library Cluj

„Tudniillik minden látja azt, hogy mi tsak úgy reménlhelnők jó kimenetelét a' Spanyol és Portugalliai hadakozásnak, ha Lord *Wellington*-nak elegendő erőt küldenénk, arra, hogy a' Frantzia seregeknek Észak felé való elútazásokat haszonra fordíthassa. A' mi Ministereink azonközben úgy meg vakúltak, hogy a' helyett, hogy katonai és politikai szükséges eszközökhöz nyúl-nának, 's hogy a' Napoleon hadi munkáit az ő háta megett reáütések által iparkodnának akadályoztatni, inkább magok engednek néki időt arra, hogy ezt a' maga utolsó, messze kiterjedő, 's országfoglalásra czélzó plánumát is végre hajt-hassa; ők magok kerestek magoknak a' Napoleon segítségére olyan munkát, *quod optanti dirum promittere non auderat*, a' mit a' maga ereje által soha véghez nem vihetett volna, 's a' mit vége-

zetre ezen b'ölts urak, a' Napoleon kedviért, magok vontak a' nyakokra (itt kétség kívül az Amérikiaknak Anglia ellen való támadásokat éri az fró). Napoleon elboríttatja a' maga légiói által Pruszsziát és a' Lengyel tartományokat, igen meg lévén a' felől győződve, hogy Nagy Britania semmi próbát nem teszen az ő megakadályoztatására addig, míg nállunk az a' ministérium fennáll, a' melly, mint Napoleon jól látja, azon dolgozik, hogy a' mi hazánkat a' legiszonyatosabb hadakozás' veszedelmeinek örvényibe taszítsa. Jól tudja azt Napoleon, hogy *Perceval* Úr a' maga póltzán megmaradott; tudja, kik legyenek azok a' tanácsosok, a' kik a' Régens Princzet arra vették, hogy ezen Ministert a' maga mindenhatóságában meg tartsa; tudja, hogy ha a' Parlamentum az Irlándiai Catholikusoknak kérésekre a' mi mostani Ministeriumunknak hajlandóságokkal megegyező határozást teszen, Irlandia nem soká arra az állapotra fog jutni, hogy a' Ministerek a' helyett, hogy Spanyol és Portugallia Országokba több sereget küldhetnének, inkább arra fognak kénytelenűtteni, hogy a' *Vellington* ármádiájának egy részét haza hívasák; tudja Napoleon, hogy ha Amerika a' mi Régens Hertzegünknek azon határozását meghalja, hogy a' mostani ministereket meg tartja, és hogy azon kereskedésbéli tilalmazó systema mellett is meg marad, a' melly mind a' mi kereskedésünket, mind az Amérikiakét semmivette, nem soká olyan állásba fogják az Amériki seregek magokat helyheztetni, hogy mi kénytelenek leszünk újabb fegyveres seregeket küldeni Kanadába, Halifaksba, és Napnyúgoti Indiába.

Napoleon tettik magának, mikor azt képze-  
li, hogy mind ezek a' dolgok az ő kedviért látsza-  
nak történni, jól által látván azt, hogy néki  
sem erőt, sem tsalárdságot, sem pedig egyéb  
szokott eszközöket nem kell czélzásának elérésé-  
re fordítani, elégnek tartván azt, hogy *Perceval*  
Úr Minister marad, arra, hogy a' szárazon  
minden erejét a' maga hatalmának megfundálá-  
sára, 's minden eszközeit a' Nagy Britannia  
bátorsága és tehetősége felforgatására, fordít-  
hatja."

Egy más levélben így szól ez a' ministerek  
tüzes ellensége, t. i. a' *Morning Chronicle*: —

„Számos Irlándiai Lordok és egyéb Urak,  
Mártzius 17 ikén Londonban az Irlandusok pátro-  
nusának *Sz. Patriknak* innepét tartván, vendé-  
geskedtek. Jelen voltak Lord *Maira*, *Scheridan*,  
és több más nagyok. Marquis *Lansdowne* volt  
az előülő. Mikor a' Király egészségiért ittak,  
alig szűnt meg az örvendező kiáltozás és tapso-  
lás. Mikor ellenben a' Régens Prinózért való  
ivásra jelt adott az előülő, némellyek meglege-  
dést, mások nyilvános kedvetlenséget nyilat-  
koztattak."

Így okoskodnak az Angliai úgy nevezett op-  
positionális levelek: de igen hibázna az olvasó,  
ha ezeket elolvassván, addig elvetné kezéből az  
újságot, míg a' Ministerekkel tartó levelekből  
is el nem olvasna némelly tzikkelyeket, mint p.  
o. a' *Londoni Kurirból* a' következő. —,

„Az oppositionális részen lévők, úgymond,  
szünetlen tsak a' mi szomorú körülállásainkért  
panaszolkoznak. De ennek nem egyéb az oka,  
hanem tsak az, hogy ezek az oppositionális em-

berek magok nintsenek a' Ministeriumban; 's minthogy ott nem lehetnek minden dolgokat el-fatsarnak, és egész erővel azon iparkodnak, hogy az Anglus nemzet' buzgó hazafiúságát 's a' közönséges ellenség ellen intézett iparkodásait, meglankaszthassák és megsántíthassák. Ha Nagy Britannia ezeknek az embereknek tanácsait kö-vetné, elkerülhetetlenül a' következne belőlle, hogy Anglia magát Frantzia Ország alá adja, és az Anglus nemzet a' Napoleon lábai előtt lebo-rúljon. Az által, hogy a' Ministerekkel ellenke-ző rész szünetlenül azt kiáltozza a' népnek, hogy az ő ügye kétségbeesésre jutott volna, és az ő segedelem kútfejei haszontalanul apasztód-nak ki; hogy a' szomorú jövődölések által a' népet kedvetleníteni meg nem szüni; ha már még győzedelmeskedésünknek alkalmatosságával is a' következő megverettetésről beszél: így meggyengíti azt a' tüzes bátorságot és nemzeti buzgóságot, a' melly nélkül a' jelenvaló tusako-dást folytatnunk lehetetlen lévén, szükségeskép-pen el kell lankadnunk és meg kell győzöttet-nünk. Nem éppen olyan mértékben emelik-é a' mi oppositziionális embereink az ellenség' bator-ságát, mint a' milyen mértékben a' mi nemze-tüökét lankasztják? Nem ők magok buzdítják-é az ellenséget a' hadakozásnak folytatására, az által, hogy szünetlenül emlegetik, hogy a' ha-dakozás vége nekünk elkerülhetetlenül szerentsét-len lesz. Midőn ők az ellenséget a' maga systemájának folytatására, és semmi békeséges indulatnak nem mutatására szünetlenül buzdítják; nem ők magok-é valóságos okozói a' hadakozás' folytatásának? —



„Nintsen a' választásnak már most semmi helye, vagy folytatnunk kell a' hadakozást határozottsággal: vagy az ellenségek alája kell adnunk magunkat gyalázatosan. Mi azon Frantzia ellen tsatázunk, a' ki a' kardját tette a' mérő serpenyőbe. Nékünk a' jelenlévő hadakozás; még pénzünkbe és vérünkbe fog kerülni; még költsönözéseket kell tennünk; adózásainkat szaporítanunk kell. Mennyit kell még költsönöznünk, nem tudjuk: de teljék bár ez 5, 10, 15 milliofont sterlingekre is, tsakugyan nem e' fogja tenni még is a' mi fennforgó kérdésünknek valóságos pontját. El hordozzuk mi ezen terhet, megfizetjük ezen adót, azért, hogy szabadságunkat, függetlenségünket, a' tengereken való fő uralásunkat, hadi erőnket, nagyságunkat, és nemzeti ditsőségünket megtarthassuk; elhordozzuk ezen terhet azért, hogy megmutassuk a' világnak, hogy él még közöttünk egy *Nelson*, hogy *Wellington* nem híjába tsatázik; elhordozzuk végezetre ezen terhet azért, hogy a' mi kedves és nemes hazánkat, őseink holt tetemeiknek nyugvó helyeiket, 's istenünk oltárait azon veszedelmes környülállások között kiragadthassuk, a' mellyek minden más nemzeteket földhöz vertek. —

„Ha ezen tekintetek elegendők nem lennének arra, hogy bennünket ezen adónak önként való megfizetésire felindítsanak, gondolóra kell leg alább azt vennünk, hogy az alábotsátkozás nekünk sokkal nagyobb áldozattételekbe kerülné. Gondoljuk meg, melly nagy áldozat lenne, Angliának jussait, függetlenségét, és ditsőségét az ellenségnek által engedni. Mert erre azonnal el kell magunkat tökéllenünk, mihelyest a' ha-

dakozást bátran és hathatósan, egy szívvel lélekkel, vagyonunknak feláldozásával, folytatni nem akarjuk.“

A' *Liverpooli* levelek szerint, minden otttaláltató Amerikai kereskedő hajókat letartóztattak, addig, míg Amérikából azon tudósítások megérkeznek, a' mellyek nagy figyelmeteeséggel várrattatnak, 's a' mellyekről azt tartják, hogy fontosok fognak lenni.

A' *Statesmann*, ez is egy opositzionalis újság levél, így vélekedik a' Frantzia Császárnak véghetetlen készületei felől: — „Úgy látszik, hogy Napoleonnak nem czélja az, hogy mostani véghetetlen készületei által valamelly Északi Hatalmasságot meg akarna buktatni. Tsak Nagy Britanniával akarja ezt tselekedni. Tudja ő, hogy m. tsak kereskedésünk' szélesen való kiterjedésének köszönhetjük azt, hogy minden nemzeteken uralkodunk; a' mi gazdagságunknak és hatalmunknak ezen elementuma ellen iparkodik ő foróítani minden össze szerkeztetett fegyveres erejit. Hogy e' légyen a' czélja, nyilván látjuk az ő hadi és külső dolgokra ügyelő Ministereinek Mártzius 10-dikén a' Megtartó Tanátsban (Senatusban) elmondott előadásaikból. Szemlélhetjük ezen előadásokból, hogy naponként közeledünk ahhoz a' szempillantathoz, mellyet Napoleon a' mi armádiánk ellen való fenyegetődzéseinek végrehajtásokra Spanyol és Portugallia Országokban meg határozott. Nem lehet gondolni, hogy ő ilyen nagy erőt gyűjtött volna tsak azért össze, hogy a' Baltikum tenger partjait azokkal elfogaltassa.“ — (A' jön ki egy szóval ezen Anglus írónak okoskodásaiból, hogy ők egyáltal-

jában úgy vélekednek, hogy a' mostani Frantzia nagy készületeknek főbb czélja Spanyol és Portugallia Országoknak végképpen lejendő elfoglalatása legyen. De nem csak az Anglus írók, hanem az ő Portugalliai fő vezérek *Vellington* is ezt láttatik hinni, 's ide nézett gyaníthatóképpen azon parantsolatja által, mellyet nem régen a' Portugalliai határokon kihirdettetett, mellynek a' volt a' fog'alatja, hogy mindenek olyan készülettel legyenek, hogy ha az ellenség hozzájuk nagy erővel bé talál routani, azonnal minden étel italbéli készületeiket, aranyaikat, ezüstyekiket, 's egyéb betses portékáikat, mellyeken az ellenség leg inkább kapni szokott, vagy magokkal elvihessék, vagy elégethessék és semmivé tehessék.

#### *Háborús mozgások.*

Spanyol Országból két nevezetes országút jön által Frantzia Országba a' Pyreneumi hegyeken; az egyik *Katalonia* tartományából *Pau* városra felé, a' másik *Biskája* felől *Bayonne* felé. A' Párisi *Journal de l' Empire* nevű újság arról emlékezett közelebről, hogy Martzius 23-dika táján néhány Lengyel Regimentek útaztak *Pau* városán által, a' mellyek Spanyol Országból jöttek - ki, és a' mellyek az Arragoiai ármádiának minden ditsőségeiből és győzedelmeiből részesültek a' Marschal *Süchet* vezérlése alatt. — Ugyantsak a' Párisi nevezett újság említette a' *Bayonnei* levelek átán, hogy ott meg a' Császári testőröz seregnek 4 Regimentjei útaztak által, ezek is Spanyol Országból jöven és Páris felé folytatván útjokat. Mikor értesekre esett a' Párisiaknak (így szól a' nevezett újság), hogy ezen derék katonák Spanyol Országból meg indultak,

már akkor Párisba is megérkeztek. Vala. Április 3-dikán már a' Párisi úttzakon jártak, és rokonjaiknál tartották a' nyugvó napot.

„A' Frantzia birodalom (így folytatja szavait a' Párisi nevezett Journal) olyan hatalmas erőnek kiállításában foglalatoskodik, a' melly talán példa nélkül való. Abban a' szempillantatban, midőn Hámbugból, Weselből, Moguntziából, Veronából, Monachiumból, Dresdából, és Berlinből 500,000 emberek útnak indulnak, hogy az *Odera* és *Vistula* vizek mellett táborba szálljanak; midőn 150,000 emberek tartalék-lógereket formálnak azért, hogy a' Frantzia, Olasz Ország, Nápolyi, és Illiriai partokat bátorságba helyeztessék; midőn a' fél sziget (Spanyol Országot) 300,000 emberek, mellyek 6 ármádiát formálnak, elfoglalva tartják: ugyan ezen szempillantatban 50 Batalionok és 6000 lovas katonák indultak útnak a' birodalomnak külömbkülömb szigeteiről ugyan ezen fél sziget felé, hogy azon 7 vagy 8 Regementeket és a' Császári testőrző seregnek azon rekrutákból álló tsapatjait, mellyek onnét vissza hívattattak, kipótolják. Pedig mind ezek az iparkodások leg kissebb erőlködés nélkül mennek véghez. —

„Ugyan ezen időben számos hadi hajók rakatattanak-meg hajós legényekkel, és készíttetnek, el a' kivezésre; a' nyárnak lefolyta alatt még több hajók által fog a' *Touloni* hajósereg neveltetni; *Velentzében* is többek vannak készülő félben; *Genuában* is most taszítottak-bé az építő műhelyről egyet a' tengerbe. Az Amsterdami, Rotterdami, Antverpiai, Cherbourgi, és Rocheforti

kikötőhelyekben is sok hajóink vannak munkában.“

Marschal *Victor*, a' *Bellunoi* Hertzeg, Spanyol Országból *Kadiks* mellől megérkezett *Párisba*.

A' *Moguntziai* újságban olyan hirdetés jött ki, hogy mind azok a' fegyverviselt tisztek és közemberek, a' kik a' felkelő Nemzeti Kohorsokban szolgálatot akarnak vállalni, magokat Aprius 10-ikén és a' következő napokon a' *Dantzka*i Hertzeg szállásán jelenthetik. —

A' *Kasseli* újságban ilyen *Dresdai* levelet olvassunk: — „A' Szakszoniai ármádia már által takarodott az *Odera* vizén. Minekutánna a' 40,000 emberekből álló *Rénusi* szövetség' seregei *Dresdan* által takarodtak, ugyan oda azután ismét annyi számú seregek érkeztek meg tsapatonként Olasz országból, útjokat ezek is az előbbiek után tovább folytatván. —

A' *Staféták* számára *Moguntziától* fogva *Wittembergáig* olyan intézetek tételtettek, hogy minden *Postamesterek* jó lovakat szerezzenek, hogy a' rendeléseket illendő siettséggel vihessék jó fizetésért oda, a' hova kívántatni fog.

A' *Vestfália*t *Király* a' maga hadi szállásához tartozókkal egyetemben, megérkezett *Glogau* városába. — Az *Elchingeni* Hertzeg *Marschal Ney* is megérkezett az *Odera* mellett lévő *Francofurtumba*. — A' *Württembergi* *Korona* Hertzeg is útnak indult volt ugyan ezen időben *Lipsiából* *Szézia* felé. —

*Ostrolkenítől* nem messze *Sielce* mellett (a' *Warschawi* határszélen) 8 *Legyel* Regimentek

tanyáznak; Generális *Dombrowsky* ő Excellen-  
tziája pedig (ezt olvassuk a' Liegnitzi újságban)  
Brombergból Warschauba tette által a' maga ha-  
di szállását.

Melly nagy legyen most a' Német országi  
vidékeken az ármádiához útzó szekereknek és  
mindenféle készületeknek sokasága, meg lehet  
tsak abból is ítélni, hogy Norimbergában kihir-  
dettetett, hogy az atyák és anyák a' történhető vesze-  
delmeket gondolják-meg, és a' fegyveres seregek-  
nek és táborig szekereknek az úttzákon való ke-  
resztülmenetelekkör gyermekeiket ezeknek eleik-  
be futkosni ne engedjék.

A' *Ménusi Frankofurtumon* Aprilis 5-dikén  
a' Császári nagy ármádiának az a' tsapatja úta-  
zou által, melly a' testörző sereg' granadirosai-  
ból, ágyúzóiból, és hajós legényekből áll. A'  
testörző lovasság már az a'zelőtt való napokon  
által jött volt ezen városon.

Azon rendkívül nagy költségekre nézve,  
mellyeket a' jelenvaló időbéli környülállások szük-  
ségessé tettek, a' Frankofurtumi nagy Hertzeg-  
ségnek minden részeiben *1/4 per Cent* rendkívül  
való adót tartoznak fizetni a' lakosok minden va-  
gyonaiktól.

*Würtzburgból* azt írják, hogy ott nagy ké-  
születtel várnak egy fő rangú vendéget, a' ki ott  
fog bizonyos ideig tartózkodni.

#### *Elegyes Dolgok.*

*Magdeburgból* ezeket írták Ápril. 6-dikán  
reggeli 7 órakor: — „Minket ma reggel 4 óra-  
kor irtódtató ijedséggel serkentettek - fel a' lár-  
ma harangok. Az ide való fegyveres házat láng-  
ba borúlva lenni szemléltük, a' melly kétségkí-

vül egészen el fog égni, minthogy már úgy erőtvett a' tűz, hogy lehetetlen segedelemmel lenni hozzá. Mi módon támadott ez a' gyuladás, és mi módon vehetett ily hirtelen ily nagy erőt, még nem tudhatjuk, de gyaníthatjuk, ha azt meggondoljuk, hogy az itt fekvő Frantzia ármádia' kovátsai, lakatosai, 's egyéb e'féle dolgosai voltak benne. Szerentse, hogy ezekre nézve minden segyverek kihordattak volt belőle.

*Berlinben* kihirdetett, hogy ha a' mostani környülállások között gyuladás talál támadni, ne csak a' dobosok verjenek lármát, hanem az éjjeli vigyázók is lármát trombitáljanak:

A' Berlini kereskedőknek idő határoztatott volt a' múlt esztendőben arra, hogy az ő elpe-tsélteltetett colonialis (két Indiai) portékáikat, azokért a' kiszabott vámot megfizetvén, váltsák ki. Minthogy sokak találtnak, a' kik ezen időt és engedelmet a' magok hasznokra nem fordították, tehát már most mind ezeknek colonialis portékáik, Április első napjától fogva kótyavetyére hányattatnak.

A' *Ziesari* vidéken Prussziában egy tsübe a' tolvajok bérontván, a' Frantzia Generális Báró Pouget bőrös ládájából feles készpénzt, forma ruhát, és fejréneműt elvittek, a' Betsület-légióznak három keresztjével egyetemben.

A' Duna alsó részeiről az Oroszok és Törökök között fennforgó környülállásokról semmi újabb tudósítást nem vettünk. Nagy várakozás van a' világon minden felé.

### *H i r d e t m é n y.*

Szabad Királyi Komárom városában lévő Csász. Kir. Privilegiált Assecurans Társaság ré-

széről jelentetik, hogy ezen privilegiált Assecurans Társaság tovább is fenn tartja a' maga létét, és mindennemű régi állapottyában tökéletesen meg-maradott, azzal az hozzá adással, hogy a' maga cassa fundusát az eddig volt régi Bankókból mostani folyó Váltóczédulákra által váltóztatta legyen.

Mellyre vaió nézve a' melly Kereskedő és Hajós Uraknak eltökélt szándékjok léssen hajóikat vagy gabónájokat assecuráltatni, tessék magokat Szabad Királyi Komárom városában lévő Privilegiált Assecurans Társaság Cancelláriáján akár személyyesen, akár pediglen Postán Francón erga recepisse jelenteni. —

Költ Komáromban Aprilis 15-dik napján,  
1812 eszt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Tudósítás.*

Minden rendbéli személyeknek tudtára adatik, hogy T. N. Győr Vármegyében, Sz. Mártony mező városában egy aprobatu szem-orvos *Braun János* lakik, a' ki sok száz világtalanszemélyeket, és azok között vakon született gyermekeket is szerentséssen meg gyógyított: azért mind azok, a' kik segítségével élni akarnak, magokat nálla bátran jelenthetik. Ha lehet é rajtok segíteni? ő mindjárt meg fogja határozni; de a' gyógyíthatóktól is mind addig, míg látásokat meg nem nyerik, jutalmat nem kíván. Quártély a' pacienseknek adattatni fog.